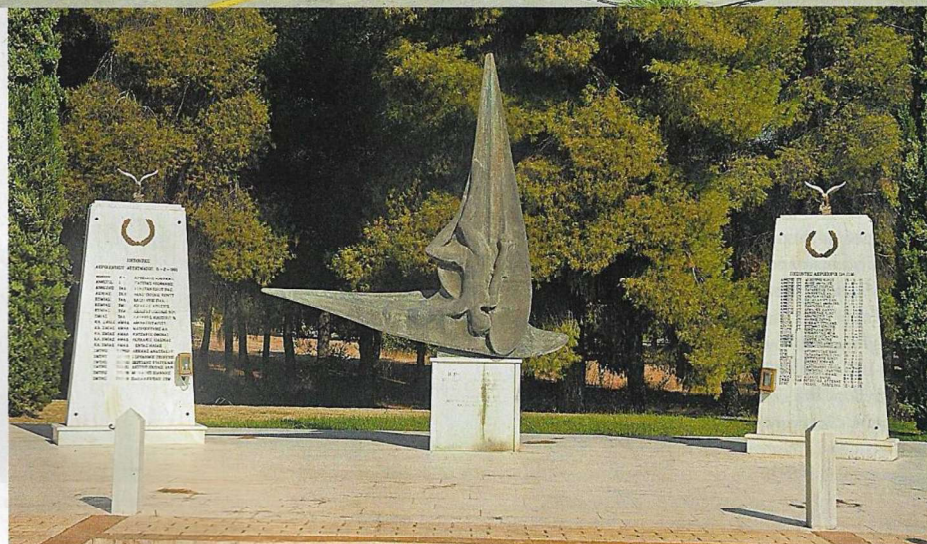

ΙΣΤΟΡΙΑ | 114ΠΜ, εκτός ενεργείας αεροσκάφη

ΑΒ Τανάγρας-114ΠΜ ΕΚΤΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΕΡΟΣΚΑΦΗ, ΠΟΛΕΜΩΝΤΑΣ ΤΗ ΛΗΘΗ

Στη σειρά άρθρων μας «Πολεμώντας τη λήθη», μετά την 110ΠΜ (Π&Δ 366), την 111ΠΜ (Π&Δ 370), την 113ΠΜ (Π&Δ 374), την 112ΠΜ (Π&Δ 382), την 116ΠΜ (Π&Δ 390) και το Αεροπορικό Φυλάκιο Αγρινίου (Π&Δ 393), βρεθήκαμε στην Αεροπορική Βάση (ΑΒ) Τανάγρας και την 114 Πτέρυγα Μάχης που εδρεύει εκεί.

Κείμενο-φωτογραφίες: Θέμης Βρανάς, Λάμπρος Αμβράζης

Η 114ΠΜ είναι αναμφίβολα μια από τις σημαντικότερες Πτέρυγες Μάχης της Πολεμικής μας Αεροπορίας. Θρυλικά αεροσκάφη όπως τα F-86E, F-84F, F-104G, F-102A, T-33A, Mirage F.1CG και Mirage 2000 επιχειρούσαν ή συνεχίζουν να επιχειρούν εκεί από τα μέσα του προηγούμενου αιώνα εξορμώντας από τις εγκαταστάσεις της, διασφαλίζοντας διαχρονικά την προστασία και κυριαρχία στους Ουρανούς της Πατρίδας μας. Η εξαιρετική της θέση στο κέντρο της Ελλάδας και πολύ κοντά στην Αθήνα, πέραν της στρατηγικής της σημασίας στην εθνική άμυνα οδήγησε και στην επιλογή της το 2005 ως τόπου διοργάνωσης του αρέχαστου *ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΥ 2005*, της αεροπορικής επίδειξης της ΠΑ τον Σεπτέμβριο του 2008 και των πιο πρόσφατων *Athens Flying Week 2016, 2017 και 2018*.

Εκτός από τα επιχειρησιακά Mirage 2000, η 114ΠΜ φιλοξενεί και έναν σεβαστό αριθμό εκτός ενεργείας αεροσκαφών πολλών διαφορετικών τύπων, που αρκετοί από αυτούς ουδέποτε επιχειρήσαν από την Τανάγρα. Η πολυτιμιά ιστορικών αεροσκαφών οφείλεται κατά κύριο λόγο

στη μετακίνησή τους από τη γειτονική Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία προς την 114ΠΜ. Όταν η ηγεσία του ΓΕΑ προγραμματίζει την απόσυρση ενός τύπου από την ενεργό υπηρεσία, διακόπτονταν οι εργασίες εργοστασιακής συντήρησης στο σύνολο ή σε μεγάλο αριθμό ομοiotυπων αεροσκαφών που βρίσκονταν στην ΕΑΒ και, για την οικονομία του χώρου, προωθούνταν στη γειτονική 114ΠΜ ως αεροσκάφη εκτός ενεργείας (κατηγορία E1).

Οι πολυηληθέστεροι τύποι στην Πτέρυγα είναι τα Mirage F.1CG (δεκαοκτώ), τα F-102A Delta Dagger (επτά), T-33A (πέντε) και F/TF/RF-104G (πέντε). Οι τρεις πρώτοι τύποι επιχειρούσαν από την 114ΠΜ μέχρι την απόσυρσή τους, γεγονός που είχε ως αποτέλεσμα να τεθούν σε απόθεση εντός των ορίων της.

Ο πιλοθυσμός των Mirage F.1CG της Τανάγρας έχει μειωθεί τα τελευταία χρόνια κατά τρία αεροσκάφη, με την παραχώρηση προς έκθεση του F.1CG «124» (αναγραφή «115») στο Μνημείο Πεσόντων Αεροπόρων Θέρμου του Δήμου Θέρμου Αιτωλοακαρνανίας τον Μάρτιο του 2016,

ΙΣΤΟΡΙΗ | 114ΠΜ, εκτός ενεργείας αεροσκάφη

του F.1CG «121» στο Γενικό Επιτελείο Αεροπορίας τον Ιούλιο του 2016 και του F.1CG «107» στο Μνημείο Πεσόντων Αεροπόρων, εντός του νέου κοιμητηρίου του Δήμου Γλυφάδας, τον Νοέμβριο του 2018. Μπροστά στη Λέσχη Αξιωματικών βρίσκεται το Μνημείο Πεσόντων Αεροπόρων της Πτέρυγας. Δεξιά και αριστερά του εκτίθενται τμητικά δύο Mirage F.1CG, τα «105» και «140». Στη θέση του «140» εκτίθετο τουλάχιστον από το 2005 μέχρι το 2013 το F.1CG «123». Κατά την επίσκεψή μας διαπιστώσαμε ότι το «123» είχε μετακινηθεί από το Μνημείο Πεσόντων Αεροπόρων στον χώρο απόθεσης των Mirage και τη θέση του καταλάμβανε πλέον το «140». Δεδομένου ότι το τελευταίο μαζί με το «121» ήταν τα μοναδικά F.1CG που βάρφηκαν με παραγωγή «χαμηλής ορατότητας», ελπίζουμε κάποια στιγμή το χρωστήριο της 114ΠΜ να ξαναδώσει στο «140» την υπέροχη παραγωγή του, τόσο για αισθητικούς όσο κυρίως για ιστορικούς λόγους!

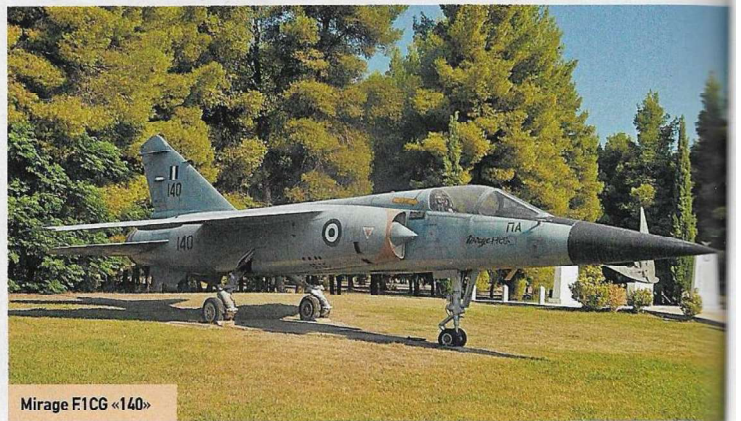
Τα υπόλοιπα εκτός ενεργείας αεροσκάφη της Πτέρυγας μπορούν να χωριστούν σε **τρεις κατηγορίες**: αυτά που εκτίθενται σε πολύ καλή κατάσταση σε διάφορα μέρη της, αυτά που έχουν αποσυρθεί, βρίσκονται σε καλή κατάσταση αλλά δεν αποτελούν μέρος της στατικής έκθεσης και τα «άχρηστα» αεροσκάφη που βρίσκονται ξεχασμένα σε μια απόμερη γωνιά του αεροδρομίου.

Σε έκθεση βρίσκονται αρκετά αεροπλάνα που μπορεί να θαυμάσει κάθε φίλος της ΠΑ στον εορτασμό των Αρχαγγέλων Προστατών της τον Νοέμβριο.

Το C-47B «KK156» προσγειώθηκε στην 114ΠΜ τον Οκτώβριο του 2005 για επιθεώρηση IRAN (Inspect And Repair As Necessary) στην ΕΑΒ, με την προοπτική να ενταχθεί στο σχεδιαζόμενο Σμήνος Αεροπορικής Κήληρονομιάς. Δυστυχώς η τόσο σωστή εκείνη πρόθεση δεν έμελλε ποτέ να ευοδωθεί, αφού στις αρχές του 2011 το Ανώτατο Αεροπορικό Συμβούλιο έκρινε το αεροπλάνο πλεονάζον και το απέσυρε από την υπηρεσία. Έτσι κατέληξε ως έκθεμα στη συλλογή της 114ΠΜ. Αξίζει να σημειωθεί ότι το πλήρωμα του συγκριμένου Dakota είχε εντοπίσει

Mirage F1CG «105»

Mirage F1CG «140»

C-47B «KK156»

RF-4E «69-7450»

την 1^η Σεπτεμβρίου 2004 τον χειριστή του Mirage 2000 που εγκατέλειψε με επιτυχία το αεροσκάφος του στη θαλάσσια περιοχή βόρεια της Σκύρου. Το «ΚΚ156» παρέμεινε στην περιοχή μέχρι τη στιγμή της προσέγγισης στο σημείο ελικοπτέρων AB.205A και Super Puma. Το «ΚΚ156» έχει αποσυρθεί προσωρινά από τη συλλογή της 114ΠΜ με στόχο τη συντήρηση, βαφή και εκ νέου έκθεσή του στην Πτέρυγα το συντομότερο δυνατό. Πρόκειται για το παλιότερο και ιστορικότερο αεροσκάφος της συλλογής, μιας και εντάχθηκε στην ΕΒΑ στις **14 Σεπτεμβρίου 1949**, πριν από εβδομήντα ολόκληρα χρόνια!

Το πιο πρόσφατο έκθεμα στην 114ΠΜ είναι το **RF-4E «69-7450»**, ένα από τα τελευταία τρία επιχειρησιακά *Recce Phantom* της ΠΑ. Προσγειώθηκε στην 114ΠΜ στις 10 Μαΐου 2017 και φέρει ειδικό διάκοσμο για τη λήξη της υπηρεσίας των RF-4E στην ΠΑ.

Δίπλη του βρίσκεται το **F-86E Sabre «19235»**. Αν και δεν πέταξε ποτέ με το ακροβατικό σμήνος «Ελληνική Φλόγα», φέρει τα χρώματά του. Καλό θα ήταν όμως ο αριθμός του να αντικατασταθεί με άλλον που ανήκε σε αεροσκάφος που πραγματικά πέταξε με την Ελληνική Φλόγα και να αναγραφεί με μικρότερη γραμματοσειρά, πλησιέστερα στην αυθεντική.

Το **F-102A Delta Dagger «56-1106»** είναι πολύ όμορφα βαμμένο με την παραλλαγή *South East Asia* ή «Βιετνάμ», όπως συνηθίζεται να ονομάζεται, αν και θα ήταν πολύ ταιριαστό να βαφεί ακόμα ένα του ίδιου τύπου με τη γκριζα βαφή *Air Defense Command Grey*! Όσον αφορά στο «56-1106» υπάρχει μια μικρή ατέλεια που επηρεάζει αρκούντως την εικόνα του. Συγκεκριμένα, αν και η κορυφή του κύβειου σταθερού είναι πεπλητωμένη σε όλη τη F-102A, στο «56-1106» λείπει ένα επιπλέον κομμάτι από την κορυφή, κάτι που αλλοιώνει το μοναδικό σχήμα του *Delta Dagger* και δείχνει πραγματικά αναισθητικό. Η αποκατάστασή του μπορεί να γίνει πολύ εύκολα χρησιμοποιώντας το αντίστοιχο κομμάτι ενός άλλου F-102A.

F-86E «19235»

F-102A «56-1106»

T-33A «53-5801»

TF-104G «5961»

114ΠΜ, εκτός ενεργείας αεροσκάφη

F-5A «66-9132»

Το ασημί T-33A «53-5801» είναι πρώην αεροσκάφος του 366^{ου} Σμήνους Επιχειρησιακής Εκπαίδευσης που είχε ως έδρα του την 114ΠΜ. Αποσύρθηκε τον Σεπτέμβριο του 1993.

Στις αρχές του 1992, σε συνεδρίασή του το Ανώτατο Αεροπορικό Συμβούλιο αποφάσισε τη σταδιακή απομείωση του στόλου των F/RF/TF-104G μέχρι την τελική απόσυρση του τύπου τον Απρίλιο του 1993. Παράλληλα, αποφασίστηκε η παύση κάθε εργασίας σε τέσσερα μαχητικά του τύπου που βρίσκονταν στην ΕΑΒ σε διάφορα στάδια συντήρησης (δύο RF-104G και δύο TF-104G) και η μετακίνησή τους στην 114ΠΜ, όπου και παραμένουν μέχρι σήμερα σε έκθεση ή απόθεση. Το TF-104G «5961» ανήκει στα παραπάνω αεροσκάφη. Είναι «βαμμένο» με μεταλλικό χρώμα, όπως τα πρώτα Starfighter που παρέλαβε η ΕΒΑ το 1964, άσχετα αν προέρχεται από τη Luftwaffe και παραλήφθηκε τον Νοέμβριο του 1989.

Το F-5A Freedom Fighter «66-9132» μεταφέρθηκε οδικώς από την 110ΠΜ στην 114ΠΜ το 1998, ενώ το LTV Vought A-7E Corsair II «160560» ήλθε πετώντας από την 116ΠΜ τον Ιούνιο του 2011.

Διότι στο A-7E βρίσκεται το F-84F «52-6743». Πρόκειται για πρώην εκπαιδευτικό βοήθημα της ΣΤΥΑ, παραχωρήθηκε στο Μουσείο ΠΑ μαζί με τα υπόλοιπα αεροσκάφη που είχαν ρόλο εκπαιδευτικού βοηθήματος και βρίσκονταν στη λεγόμενη πίστα ΣΤΥΑ στο Τατόι. Μαζί τους παραχωρήθηκε στο ΜΠΑ και το Υπόστεγο Συντήρησης. Τον Ιούλιο του 2006 είχε ήδη μεταφερθεί στην 114ΠΜ με το s/n να έχει αλλοιάξει εσφαλμένα σε «26742»! Το F-84F «52-6742» ήταν αεροσκάφος της USAF που καταστράφηκε τον Ιούνιο του 1956 και φυσικά δεν παραδόθηκε ποτέ στην ΕΒΑ!

Κοντά σε αυτά τα ιστορικά αεροσκάφη βρίσκεται και η άτρακτος του Mirage 2000 BGM «204», που είχε προσθαλασσωθεί και βυθιστεί στη θαλάσσια περιοχή μεταξύ Φούρνων και Σάμου, μετά την επιτυχή

A-7E «160560»

F-84F «52-6743»

Mirage 2000BGM «204»

Mirage F1CG «115»

Mirage F1CG «129»

εγκατάλειψή του, στις 9 Ιουνίου 2011.

Στην 114ΠΜ εκτίθενται τα δύο επετειακά Mirage F.1CG που φέρουν τιμητικά τα ονόματα των δύο Μοιρών που επιχειρούσαν με τον τύπο, το «115» «ΣΠΑΡΤΗ» (342ΜΠΚ) και «129» «ΤΑΛΩΣ» (334ΜΠΚ). Το «ΣΠΑΡΤΗ» είχε πετάξει στην τελευταία απόσυρσης του τύπου στις 30 Ιουνίου 2003, ενώ το «ΤΑΛΩΣ» ήταν στατικό έκθεμα. Τα δύο αυτά αεροπλάνα έχουν άμεση ανάγκη φροντίδας, αφού ύστερα από δεκαετίς χρόνια έκθεσης στα στοιχεία της φύσης έχουν πια ξεθωριάσει τα επετειακά χρώματά τους.

Στην κεντρική πύλη της Μονάδας εκτίθεται σε πυλώνα, τουλάχιστον από το 1996, το RF-104G «6691». Είναι ένα από τα τέσσερα Starfighter που αποδεδειγμένα από την ΕΑΒ το 1992.

Τα προαναφερθέντα αεροσκάφη αποτελούν τη συλλογή ιστορικών αεροσκαφών της 114ΠΜ και ο καθένας μπορεί να τα θαυμάσει κατά τον εορτασμό της ΠΑ τον Νοέμβριο. Υπάρχουν επίσης και τα αποσυρθέντα αεροσκάφη που, ενώ βρίσκονται σε αρκετά καλή εξωτερική κατάσταση, έχουν πάψει πια να έλκουν την προσοχή και να δέχονται τη φροντίδα των στελεχών της Πτέρυγας. Ανάμεσά τους βρίσκονται και κάποιοι «παλιοί γνώριμοι» που κάποτε βρίσκονταν σε έκθεση, όπως το πρώην ιρανικό και μετέπειτα ιορδανικό F-5A «68-9081», το T-33A «53-5118» του 366ΣΕΕ και το RF-104G «6662». Στο ίδιο μέρος συναντούμε και τα F-102A «56-1001» και «56-1040» να περιμένουν υπομονετικά μήπως και τους δώσει

RF-104G «6691»

F-5A «68-9081»

νέα ζωή το προσωπικό της 114ΠΜ ή του Μουσείου ΠΛ, στο οποίο (πάνω από είκοσι πέντε χρόνια από τη δημιουργία του) δεν εκτίθεται ακόμη F-102A... Το πρόβλημα «0-» στον αριθμό σειράς δηλώνει, κατά τα πρότυπα της USAF τις δεκαετίες του 60 και του 70, ότι το αεροσκάφος έχει πάνω από δέκα χρόνια υπηρεσίας.

Στην ίδια περιοχή, κρυμμένα πίσω από άχρηστα υλικά, βρίσκουμε το **RF-4E «69-7506»** και το **Mirage 2000 «228»**, που βγήκε εκτός ενεργείας ύστερα από ατύχημα τον Μάιο του 2001.

Το θέμα δεκαεσσάρων ξεθωριασμένων Mirage F.1CG σε ημικύκλιο σε μια μικρή πίστα της Πτέρυγας είναι εντυπωσιακό και συνάμα θλιβερό για όλους τους φίλους των θρυλικών «αντακατοπτρισμών». Όλα τους βρίσκονται σε απόθεση από την απόσυρσή τους τον Ιούνιο του 2003. Αν και δεν έχουν δεχτεί την παραμικρή προστασία από τα στοιχεία της φύσης, διατηρούν στο σύνολό τους τη δομική τους ακεραιότητα. Οι μόνες εξωτερικές ελλείψεις που παρατηρούνται σε όλα τα αεροπλάνα που βρίσκονται σε απόθεση είναι η απουσία του σωλήνα pitot και του καλύμματος της φωλιέας του ριναίου τροχού, στο οποίο αναγράφεται ο αριθμός του αεροσκάφους. Ίσως το Μουσείο ΠΛ θα έπρεπε να πάρει κάποιο από αυτά για μελλοντική έκθεση, αφού διαθέτει μόνο ένα αεροσκάφος του τύπου.

Στο βόρειο τμήμα του Αεροδρομίου, σε μια απόμερη γωνία, είναι συγκεντρωμένα έντεκα αεροπλάνα, αυτά που θεωρητικά δεν έχουν πια καμία χρησιμότητα. Αποτελούν πολύ θλιβερό θέλημα, διότι ανάμεσά τους υπάρχουν και κάποια που θα μπορούσαν να αναδειχθούν σε πολύ ενδιαφέροντα και εντυπωσιακά εκθέματα. Είναι προς τιμήν του τεχνικού προσωπικού της 114ΠΜ το ότι στο σύνολό τους έτυχαν πολύ προσεκτικής και φροντισμένης μεταχείρισης κατά τις μετακινήσεις τους και δεν φέρουν ίχνη βίαι-

T-33A «53-5118»

RF-104G «6662»

F-102A «56-1001»

RF-4E «69-7506»

ης μεταφοράς, όπως σκουριασμένες μεταλλικές επιφάνειες ή κατεστραμμένο σύστημα προσγείωσης, κάτι που έχει γίνει σε άλλες αεροπορικές βάσεις (με τη χρήση... γεωπροωθητή). Έτσι, μπορούν ακόμα να ανακτήσουν τη χαμένη τους αίγλη, αν βρεθεί κάποια ομάδα αφοσιωμένων φίλων της Αεροπορικής Ιδέας -ένστολων και πολιτών- που με την έγκριση της ΠΑ θα προσπαθήσει να «αναστήσει» έστω ένα! Θα ξεκινήσουμε την περιήγησή μας σε αυτήν τη γωνιά του Αεροδρομίου με το **F-104G «7163»**. Η πτήση απόθεσής του από τον Άραξο (116ΠΜ) στο Αγρίνιο (132ΣΜ) έγινε το 1992. Τον Μάιο του 1998 εγκρίθηκε η διάθεσή του προς έκθεση στον Δήμο Σχηματαρίου και τον Λύγουστο του 2002 μεταφέρθηκε στο ΚΕΑ Ελληνικού για να γίνουν οι απαραίτητες εργασίες. Τον Φεβρουάριο του 2003 μεταφέρθηκε άριστα συντηρημένο και βαμμένο στην 114ΠΜ με σκοπό να εκτεθεί στον παρακείμενο Δήμο Σχηματαρίου. Την τελευταία στιγμή όμως κάτι άλλαξε και το F-104G δεν διένυσε ποτέ τα λίγα πια μέτρα που το χώριζαν από τον τελικό του προορισμό. Παρέμεινε στην 114ΠΜ, όπου αντιμετωπίστηκε σαν ένα ακόμα άχρηστο αεροσκάφος κατηγορίας E1 και μάλιστα πλεονάζον. Έτσι, αντί να εκτεθεί σε περίοπτη θέση στην Πτέρυγα ή να επιστραφεί στο ΚΕΑ Ελληνικού για επαναδιάθεση σε άλλο Δήμο της Ελλάδας ή Μονάδα της ΠΑ, υποσύμβηκε στον χώρο άχρηστων αεροσκαφών. Κρίνοντας από τα προστατευτικά ελαστικά που ακόμη διακρίνονται κάτω από τις πτέρυγες, η μεταφορά και απόθεσή του έγιναν με μεγάλη προσοχή. Δεκαέξι χρόνια αργότερα βρίσκεται ακόμη σε πολύ καλή εξωτερική κατάσταση, αφού δεν έχει υποστεί καθόλου μετακινήσεις ή βανδαλισμούς. Κατά την άποψή μας, η 114ΠΜ μπορεί να επαναφέρει με ελάχιστη εργασία αυτό το θρυλικό αεροσκάφος στην προηγούμενη κατάστασή του και να το εντάξει στη συλλογή ιστο-

F-102A «56-1040»

Mirage 2000EGM «228»

Mirage F1CG «114»

Mirage F1CG «102»

Mirage F1CG «139» & «114»

F-104G «7163»

ρικών αεροσκαφών της, η οποία δεν περιλαμβάνει μονοθέσιο μαχητικό F-104G. Μόλις πέντε μήνες πριν από την έλευση του F-104G, τον Σεπτέμβριο του 2002, μια παρόμοια ιστορία με εξίσου θλιβερή κατάληξη είχε εκτυλιχθεί στην 114ΠΜ. Το T-37C «62-5972» που βγήκε εκτός ενεργείας στο ΚΕΑ Ελληνικού τον Φεβρουάριο του 2000, προφανώς λόγω της επικείμενης απόσυρσης του τύπου το 2002, συντηρήθηκε και μεταφέρθηκε προς έκθεση στην 114ΠΜ. Άγνωστο για ποιο λόγο, αντί να εκτεθεί δίπλα σε ένα επίσης εκπαιδευτικό T-33A, προτιμήθηκε να αποσυρθεί και αυτό στον χώρο άχρηστων αεροσκαφών!

Τρία T-33A, το «53-5893» του 366^{ου} ΣΕΕ/114ΠΜ, το «53-5125» της 370^{ης} ΜΕΕ/110ΠΜ και το πρώην γερμανικό «53-5777», αναπαύονται το ένα δίπλα στο άλλο. Το «35125» είναι αποσυναρμολογημένο στα δύο βασικά τμήματα της ατράκτου, με το οπίσθιο τμήμα να βρίσκεται ακόμα επάνω στην ειδική κλίση μεταφοράς του!

Η αποχρωματισμένη άτρακτος του TF-104G «5901» μαρτυρά την έναρξη επιθεώρησης IRAN στην ΕΑΒ, που δεν έμελλε να ολοκληρωθεί ποτέ! Αξίζει να σημειωθεί ότι το συγκεκριμένο αεροσκάφος προέρχεται από τη Luftwaffe και

Mirage F1CG «122»

T-37C «62-5972»

T-33A «53-5125»

αποτελεί το τελευταίο αποκτηθέν Starfighter της Πολεμικής μας Αεροπορίας με ημερομηνία παραλαβής 30 Οκτωβρίου 1990.

Τον Δεκέμβριο του 1994 το **Mirage F.1CG «126»** βγήκε εκτός ενεργείας ύστερα από ατύχημα. Έκτοτε η άτρακτός του βρίσκεται στην 114ΠΜ, ενώ οι πτέρυγες και τα ηηδάλια ύψους/βάθους μεταφέρθηκαν στο Μουσείο ΠΑ.

Το HU-16B Albatross δεν είναι ένας τύπος αεροσκάφους που περιμένει να συναντήσει κανείς στην 114ΠΜ, αλλά η γειτνίαση με την ΕΑΒ μπορεί να δημιουργήσει τέτοιες ευχάριστες εκπλήξεις! Πρωτοσυναντήσαμε το **HU-16B «51-7183»** εκτός ενεργείας στην Τανάγρα τον Απρίλιο του 1996. Ήταν ένα από τα τρία HU-16B ASW που τροποποιήθηκαν ώστε να αναλαμβάνουν αποστολές ELINT (ELectronic INTelligence). Ήταν τότε φρεσκοβαμμένο και φαινόταν ότι είχε πρόσφατα δεχθεί τις φροντίδες των μηχανικών της ΕΑΒ, αλλά δεν έφερε πλέον τα μαύρα αεροδυναμικά καλύμματα των ειδικών αισθητήρων του. Το πιθανότερο σενάριο για την απόθεσή του στην Τανάγρα είναι πως η επικείμενη απόσυρση του τύπου από την ενεργό υπηρεσία το 1997 οδήγησε στην έκδοση διαταγής παύσης κάθε εργασίας συντήρησης εργοστασιακού επιπέδου στον τύπο. Έτσι, μετακινήθηκε από την ΕΑΒ στην 114ΠΜ και κατέληξε και αυτό στα άχρηστα. Άλλη μια χαμένη ευκαιρία σωτηρίας ενός σημαντικού αεροσκάφους, για το οποίο είχαν ήδη ξοδευτεί χρήματα και βρισκόταν σε ιδανική κατάσταση για στατική έκθεση στην Τανάγρα ή οπουδήποτε αλλού...

T-33A «53-5777»

TF-104G «5901»

Mirage F1CG «126» και TF-104G «5901»

HU-16B «51-7183»

F-102A «56-1079»

Την ομάδα αεροσκαφών ολοκληρώνουν τέσσερα **F-102A Delta Dagger** της 342ΜΠΚ. Είναι σπανιότατα στον ευρωπαϊκό χώρο ιστορικά αεροσκάφη που, αντί να θεωρούνται άχρηστα, θα μπορούσαν να αποτελούν διαπραγματευτικό ατού του Μουσείου ΠΑ στην προσπάθεια εμπλουτισμού του με πρόσθετα εκθέματα από άλλες Πολεμικές Αεροπορίες, Μουσεία ή ιδιώτες. Η προφανής απαξίωσή τους δείχνει ότι σίγουρα κάτι πρέπει να επανασχεδιαστεί στον τομέα της προστασίας και διαχείρισης της Αεροπορικής μας Κληρονομιάς. Η άθλια εικόνα των αποσυναρμολογημένων/κατεστραμμένων YS-11A, F-102A, TF-102A και του εγκαταλειμμένου/απαξιωμένου Βετεράνου της Κύπρου **Noratlant «53222»** στην 112ΠΜ δεν πρέπει να επαναληφθεί και στην 114ΠΜ.

Τα τρία από τα **F-102A**, τα «**56-1034**», «**56-1039**» και «**56-1079**», βρίσκονται σε πολύ καλή εξωτερική κατάσταση. Την περίοδο 1995-1996 τα «034» και «079» είχαν βαφεί με παραλληλαγή που προσομοίαζε αυτή των Mirage 2000, σε μια προσπάθεια χρήσης τους ως πιο πειστικών «δολωμάτων» σε περίπτωση που η 114ΠΜ δεχόταν αεροπορική επίθεση. Τα ίχνη εκείνων των χρωμάτων βρίσκονται ακόμη πάνω στα προαναφερθέντα Delta Dagger. Το **F-102A «56-1024»** φέρει έντονα τα ίχνη της χρήσης του σε ασκήσεις πυράσβεσης. Δεν μπορεί να συντηρηθεί, αλλά σίγουρα μπορεί να προσφέρει πολύτιμα εξαρτήματα στην πιθανή αποκατάσταση κάποιου F-102A για την 114ΠΜ ή το Μουσείο ΠΑ.

F-102A «56-1034»

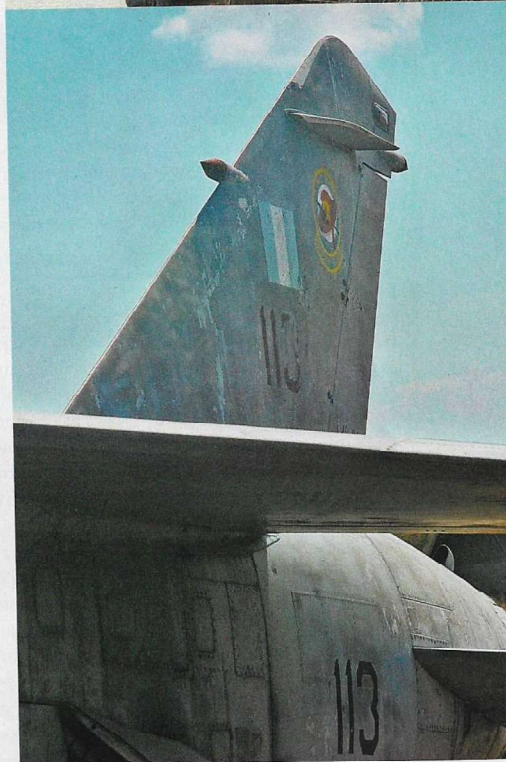
F-102A «56-1024»

F-102A «56-1039»

F-104G «7163»

Η επίσκεψη στην Τανάγρα μας έδειξε ότι τα στελέχη της 114ΠΜ συνδυάζοντας την εγγύτητα με την ΕΑΒ, με τον σεβασμό και την αγάπη τους για την Αεροπορική μας Ιστορία, κατόρθωσαν να εξασφαλίσουν για όλους μας μια καταπληκτική συλλογή αεροσκαφών. Ευχόμαστε αυτή η καλή πρακτική να συνεχιστεί και στο μέλλον και σύντομα να γίνουμε μάρτυρες της αναγέννησης κάποιων εκ των θεωρητικά «άχρηστων» αεροσκαφών της Πτέρυγας! **ΠΕΘ**

Πίνακας των εκτός ενεργείας αεροσκαφών στην 114 ΠΜ

Dassault Mirage F1CG	Convair F-102A Delta Dagger	Lockheed TF-104G Starfighter	Northrop F-5A Freedom Fighter
102	56-1001	5901	66-9132
104	56-1024	5961	68-9081
105	56-1034	Lockheed RF-104G Starfighter	Canadair CL-13 Sabre Mk.2, F-86E (M)
109	56-1039	6662	19235
113	56-1040	6691	
114	56-1079	Lockheed F-104G Starfighter	Grumman HU-16B Albatross
115	56-1106	7163	51-7183
117	Lockheed T-33A Shooting Star	Republic F-84F Thunderstreak	
122	53-5118	52-6743	
123	53-5125	McDonnell Douglas RF-4E Phantom II	
126	53-5777	69-7450	
129	53-5801	69-7506	
133	53-5893	Douglas C-47B Dakota	
136	Dassault Mirage 2000EGM	KK156	
137	228	Cessan T-37C Tweety Bird	
138	Dassault Mirage 2000BGM	62-5972	
139	204	LTV A-7E Corsair II	
140		160560	